

ODPOVĚDI EVROPSKÉ KOMISE A EVROPSKÉ SLUŽBY PRO VNĚJŠÍ ČINNOST NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA

„PODPORA EUROPOLU V BOJI PROTI PŘEVADĚČSTVÍ MIGRANTŮ: CENĚNÝ PARTNER, ALE MÁLO SE VYUŽÍVAJÍ ZDROJE ÚDAJŮ A MĚŘENÍ VÝSLEDKŮ“

SHRNUTÍ

I. Evropský program pro migraci¹ z roku 2015 označil potírání převaděčství migrantů za stěžejní činnost.

Nový pakt o migraci a azylu přijatý v září 2020² plánuje posílit boj proti převaděčství migrantů prostřednictvím nového akčního plánu EU na období 2021–2025, který se zaměří na boj proti zločineckým sítím a v souladu se strategií bezpečnostní unie EU posílí spolupráci a podpoří činnost donucovacích orgánů při potírání převaděčství, které je často spojeno s obchodováním s lidmi. Akční plán bude vycházet z práce Europolu a jeho Evropského střediska pro boj proti převaděčství, Frontexu, Eurojustu a Agentury EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva. Nová opatření a posílená spolupráce mezi agenturami budou reagovat na výzvy v oblasti finančních šetření, vymáhání majetku a podvodů s doklady, ale i na nové jevy, jako je digitální převaděčství.

Boj proti převaděčství je společnou výzvou, která vyžaduje mezinárodní spolupráci a koordinaci, jakož i účinnou správu hranic. Nový akční plán EU proti převaděčství migrantů podníká spolupráci mezi EU a třetími zeměmi prostřednictvím cílených partnerství v oblasti boje proti převaděčství, která jsou zasazena do rámce širších partnerství s klíčovými třetími zeměmi. Bude zahrnovat podporu zemím původu a tranzitu při budování kapacit, a to jak v oblasti rámců pro vymáhání práva, tak v oblasti operační kapacity, a bude podporovat účinná opatření ze strany policejních a soudních orgánů.

EU rovněž zlepší výměnu informací se třetími zeměmi a opatření na místě, a to podporou společných operací a společných vyšetřovacích týmů, jakož i informačních kampaní o rizicích nelegální migrace a jejích legálních alternativách. Agentury EU by rovněž měly intenzivněji spolupracovat s partnerskými zeměmi. Europol posílí spolupráci se zeměmi západního Balkánu a spolu s Komisí bude pracovat na podobných dohodách s Tureckem a dalšími zeměmi v sousedství. Komise tato opatření také začlení do své spolupráce s Africkou unií (AU).

Rovněž mise a operace společné bezpečnostní a obranné politiky hrají významnou úlohu při podpoře úsilí Europolu (a dalších agentur) při řešení migračních výzev za vnějšími hranicemi, a to jak na moři – v centrálním Středomoří –, tak v hlavních zemích odjezdu nebo tranzitu v Africe, kterých se převaděčství a obchodování s lidmi týká.

Komise a Evropská služba pro vnější činnost proto v této souvislosti vítají tuto zvláštní zprávu EÚD, neboť může přispět ke zvýšení povědomí o tom, že Europol potřebuje mít schopnosti a nástroje k účinné podpoře členských států v boji proti převaděčství migrantů v rámci boje proti závažné trestné činnosti a terorismu.

V. Komise souhlasí s EÚD, že proces uzavírání mezinárodních dohod s prioritními zeměmi mimo EU je náročný a že se Komise setkala s problémy. Komise se však rovněž domnívá, že bylo dosaženo pokroku.

PŘIPOMÍNKY

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2020) 609 final.

24. b) Komise souhlasí s EÚD, že proces uzavírání mezinárodních dohod s prioritními zeměmi mimo EU je náročný a že se Komise setkala s problémy. Komise se však rovněž domnívá, že bylo dosaženo pokroku. Poté, co Rada v roce 2018 vydala osm mandátů pro jednání se zeměmi Blízkého východu a severní Afriky (MENA)³ a s Tureckem, zahájila Komise v této souvislosti jednání s Tureckem, která značně pokročila. Pokud jde o ostatní země, Komise je v úzkém kontaktu s příslušnými orgány na různých úrovních, ale naráží na překážky, které jí zatím znemožňují přistoupit k formálnímu zahájení jednání.

30. Podle čl. 25 odst. 1 nařízení o Europolu se předávání osobních údajů od Europolu do třetích zemí může uskutečnit na základě rozhodnutí o odpovídající ochraně podle článku 36 směrnice (EU) 2016/680, na základě mezinárodní dohody uzavřené mezi Uníí a třetí zemí podle článku 218 Smlouvy o fungování EU, která poskytuje odpovídající záruky ohledně ochrany soukromí a základních práv a svobod fyzických osob, nebo na základě dohody o spolupráci umožňující výměnu osobních údajů uzavřené mezi Europolem a danou třetí zemí nebo mezinárodní organizací před 1. květnem 2017 v souladu s článkem 23 rozhodnutí 2009/371/SVV.

Kromě toho nařízení o Europolu rovněž umožňuje předávání údajů v jednotlivých případech na základě konkrétních výjimek podle čl. 25 odst. 5 a 6.

Mandáty vydané Radou zahrnují konkrétní pokyny k zajištění odpovídající úrovně záruk ohledně ochrany údajů v souladu s použitelnými právními předpisy a judikaturou. Vzhledem k tomu, že každá země vykazuje různou úroveň ochrany základních práv, včetně ochrany údajů, mohou jednání s konkrétními zeměmi vést k různým výsledkům.

34. Centrála SIRENE při Europolu umožní Europolu získávat a uchovávat příslušné informace o terorismu a jiných závažných trestných činech, usnadňovat operativní, taktickou a strategickou analýzu teroristů a pachatelů závažné trestné činnosti a přispívat k posílení jeho centra pro informace o trestné činnosti.

Komise navrhla, aby bylo Europolu umožněno vkládat po konzultaci s členskými státy do Schengenského informačního systému údaje o podezření na účast státního příslušníka třetí země na trestném činu, který spadá do působnosti Europolu⁴.

35. Strategie bezpečnostní unie EU z roku 2020 uznává, že Interpol, jedna z největších mezivládních organizací kriminální policie, hraje při posilování spolupráce a výměny informací důležitou úlohu. Jak bylo oznámeno v programu pro boj proti terorismu (COM(2020) 796 final ze dne 9. prosince 2020), přijala Komise doporučení Radě o zmocnění k zahájení jednání s Interpolem. Jedním z cílů návrhu Komise je výměna informací mezi Europolem a Interpolem a přístup k databázím Interpolu.

45. Komise sdílí připomínku EÚD, že předávání operativních osobních údajů Europolem agentuře Frontex bylo možné až poté, co vstoupilo v platnost nařízení (EU) 2019/1896 (viz článek 90), zatímco předávání údajů agenturou Frontex Europolu bylo možné již podle nařízení o agentuře Frontex z roku 2016.

³ Blízký východ a severní Afrika (MENA).

⁴ Více informací je uvedeno v návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/794, pokud jde o spolupráci Europolu se soukromými subjekty, zpracování osobních údajů Europolem na podporu vyšetřování trestné činnosti a úlohu Europolu v oblasti výzkumu a inovací (COM(2020) 796 final ze dne 9. prosince 2020).